

Változó iskola

És változó hozzáállás is?!

Tartalmas és fölöttébb hasznos oktatási fórumot szervezett **Változó iskola** címmel Ipolyságon a **Szlovákiai Magyar Pedagógusok Szövetségének /SZMPSZ/ Lévai és Nagykürtösi Területi Választmánya /TV/** és a **Pongrácz Lajos Magyar Tanítási Nyelvű Alapiskola** 2004. dec. 11-én. A meghívottak a régió oktatási-nevelési intézményeinek igazgatói-vezetői, pedagógusok és a fenntartó önkormányzatok polgármesterei. A mintegy 35 résztvevő között csak két polgármester/az ipolybalogi és az ipolyviski/ tisztelte meg jelenlétével a közösgondolkodás és problémamegoldás fontos fórumát.

Az alapiskola éttermében egybegyűltek házigazdaként **Lendvay Tibor** igazgató, az SZMPSZ Lévai-Nagykürtösi TV-nak elnöke köszöntötte. Bevezetőjében elmondta, hogy a **Honti Pedagógiai Napok** keretében rendezett fórum a tavalyi dec. 12-i hasonló céllal szervezett találkozó szerkesztés folytatása. Áttekintve a régió demográfiai helyzetét, utalva az állandóan változó /főleg csökkenő! / diáklétszámra arra figyelmeztetett, hogy a felgyorsult reformok, a tanulóközpontú finanszírozás hatással van /lesz/ a régió iskolahálózatának alakulására, mindenekelőtt a nemzetiségi re-

akcióra is sor kerül – okulva az ideai tapasztalatokból. Gondokat szült az iskolák kategorizálása /létszám/, az originális /eredeti/ jogkörök /óvodák, művészeti alapiskolák stb./, a egyes tanítási nyelvű iskolák, a szakmunkásképzők stb. finanszírozása. A jövőről? A 2005-ben hatályba lépő fiskális decentralizációtól pozitívumok és negatívumok egyaránt várhatók. Pozitívum: az átruházott jogkörökre 1,5 milliárdal több jut az állami költségvetésből, támogatásban részesül a pedagógus-továbbképzés, figyelembe veszik a egyes iskolákban a létszamarányokat /a nemzetiségi iskolák diáknormatívája 8 %-kal magasabb/.

Révész Angelika, az ipolyvári tanügyi hivatal szakelőadója a helyi oktatási hivatalok feladatairól, működéséről számolt be. Ipolyságon az ősszel alakult, 19 községet /1744 tanuló/ felügyel. Elmondása szerint nincsenek jó tapasztalatai a művelődési utalványokkal, gondot okoz az

Elmondta, hogy a finanszírozást illetően több kor-

Szigeti László kérdésekre válaszol

reklációra is sor kerül – okulva az ideai tapasztalatokból. Gondokat szült az iskolák kategorizálása /létszám/, az originális /eredeti/ jogkörök /óvodák, művészeti alapiskolák stb./, a egyes tanítási nyelvű iskolák, a szakmunkásképzők stb. finanszírozása. A jövőről? A 2005-ben hatályba lépő fiskális decentralizációtól pozitívumok és negatívumok egyaránt várhatók. Pozitívum: az átruházott jogkörökre 1,5 milliárdal több jut az állami költségvetésből, támogatásban részesül a pedagógus-továbbképzés, figyelembe veszik a egyes iskolákban a létszamarányokat /a nemzetiségi iskolák diáknormatívája 8 %-kal magasabb/.

Elmondta, hogy a szövetség részt vállal – a Selye János Egyetemmel karöltve – az állam által mostohán kezelt pedagógus-továbbképzésből. Szervezi a nyári egyetemeket, tehetség-gondozó programokat és más projekteket készít. A lehetőségekről tájékoztatja nemzeti ségi pedagógus-társadalmunkat.

táztatási költségek kezelése és elszámolása. Elképzelhető, hogy e hivatalok részvehetnek a pedagógus-továbbképzés szervezésében.

Fodor Attila, a Comenius Pedagógiai Intézet igazgatója *A helyi társadalom együttműködésének lehetőségei* című előadásában sokoldalúan, ötletgazdagon változta ezt a komplex problémakört. Konceptió hiányában mindig csak válsághelyzeteket kezelünk. Az agyszabályozott iskola nem csökkenti az esélykülönbségeket, hanem „még jobban kinyitja az ollót”. Élethosszig tartó tanulásra kell nevelni a fiatalokat. Szükséges, hogy az iskoláknak legyen **önálló pedagógiai programjuk**, kommunikáljanak az óvodákkal, hogy legyen **helyi és regionális oktatás-tervezés**, hogy a szociálisan leszakadó

gyerekekkel hatékonyabban törődjünk. Az **iskola fenntartónak** világosan meg kell fogalmaznia, **mit vár az iskolavezetéstől** és magától **az iskolától**. Az iskoláért felelős minden hatósági és iskolai láncszemnek tudatosítania kell kötelességét, hogy az oktatási folyamatban tartós minőség szülessék.

Pék László, az SZMPSZ elnöke a pedagógus-önművelés aktuális gondolatairól és feladatairól, valamint a Pázmány Péter Alapítvány működéséről szólt. Véleménye

szerint olyan feltételeket kell teremteni oktatási intézményeinkben, hogy ne bébiszittereknek menjenek a pedagóguslányok. Elmondta, hogy a szövetség részt vállal – a Selye János Egyetemmel karöltve – az állam által mostohán kezelt pedagógus-továbbképzésből. Szervezi a nyári egyetemeket, tehetség-gondozó programokat és más projekteket készít. A lehetőségekről tájékoztatja nemzeti ségi pedagógus-társadalmunkat.

Az ösztönző előadásokat tartalmazta a vita követte.

A sok tanulság közül talán a legfontosabb: az iskola-fenntartó közösségeknek, önkormányzatoknak és az iskoláknak elmélyült párbeszédre van szükségük, hogy a művelődés terén minőségi gyümölcs teremjen. Az egyes oktatási intézményvezetők pedig a magányos ügyeskedés helyett a sorstársaikkal való szoros együttműködést válasszák.

Korpás Pál